

Uredništvo: ulica sv. Petra 20, Trst. — Oglasi se računajo v stroški ene kolone (72 mm.) — Oglasi trgovcev in obrtnikov manj po 40 cent. — Oglasi državnih, občinskih in vabila po L. 1., oglas denarnih zavodov po L. 2. — Mali oglasi po 20 cent. beseda, najmanj pa L. 2. — Oglasi naročniki in reklamacije se pošiljajo izključno upravlj. Edinosti, v Trstu, ulica sv. Petra 20, I. nadstropje. — Telefon uredništva in uprave 11-57.

Knjižnica
A N A

EDINOST

Posamezna številka v Trstu in okolici po 20 cent. — Oglasi se računajo v stroški ene kolone (72 mm.) — Oglasi trgovcev in obrtnikov manj po 40 cent. — Oglasi državnih, občinskih in vabila po L. 1., oglas denarnih zavodov po L. 2. — Mali oglasi po 20 cent. beseda, najmanj pa L. 2. — Oglasi naročniki in reklamacije se pošiljajo izključno upravlj. Edinosti, v Trstu, ulica sv. Petra 20, I. nadstropje. — Telefon uredništva in uprave 11-57.

Naši volilni shodi v Istri

Nedelja, dne 23. t. m., je bila za naše volilno gibanje v Istri kaj živahen dan. Privredilo se je ta dan največ shodov in sestankov, katere so se volilci udeležili v tako ogromnem številu, kakor se res ni pričakovalo in kakor tudi ne pomnijo že desetletja. Navdušenje, ki je vladalo na vseh naših shodih, lahko rečemo, je doseglo svoj višek do sedaj samo na onih, ki so se vršili v nedeljo. Ni se pa samo zrcalilo na njih navdušenje naših ljudi, to navdušenje je bilo bolj okrepčujoči dihanje, ki je moral leta zadržati sapo, da se samo s svojim dihom ne užali onega, ki išče povoda. Bilo je pa v tem navdušenju ljubezni, one ljubezni, ki jo čuti naše srce do rodne grude, do vsega, kar mu je blizu. Shodi v Baderni, v Zatrebi, v Ferencih bodo ostali gotovo vsem nam Istranom v neizbrisnem spominu. Še bolj pa nam bo ostal v spominu, v naših srcih oni mož, ki je že toliko žrtvoval za nas, in kateremu ni trpeča usoda prizanesla niti oni dan, ko so ga naša srca poveljevala, naš dr. Wilfan. Mnogi so ga ta dan videli prvič, a verujte nam, vredni sin naše skupne matere Slave, da je najdragocenejši kotiček našega srca vas, ravnotako vaš, kakor je vaše srce naše. Verujte nam, da čutimo z vami bol, ki vas je zadel baš oni dan, ko ste politeli v našo sredo.

Zatrebi

Po naši se je zbrala pri cerkvi sv. Ivana in Pavla množica preko 800 ljudi. Staro in mlado je prišlo od vseh strani kljub skrajno neugodnemu vremenu. Kmalu nato se je pripeljala na kamijonih tudi fašistovska milica in karabinerji, ki so se pa ves čas korektno in nad vse dostojno obnašali. Shod je bil sicer napovedan za 9. uro, a ker je dr. Wilfan zaustavila na cesti blizu Motovuna množica ljudi, je prišel shod šele proti 10. uri. Omenjanja vredno pa je, da ni kljub zamudi niti eden odšel. Da ste videli žareče obraze, od ganotja se lesketajoče oči, ko je razoglav spregovoril dr. Wilfan. Po kratkem uvodu je dr. Wilfan pojasnil na poljuden način novi volilni zakon. Povdarjal je, da ni samo pravica iti na volišče, ampak tudi dolžnost vsakega našega volilca. Naša stranka ne nastopa kot vladna nasprotna. Nisi namen je samo izrabiti pravico, ki nam jo daje zakon. To sta izjavila zastopnika našega volilnega odbora tudi ministru predsedniku in vodji fašistov g. Mussoliniju, ki je vzel njuno izjavo na znanje. G. Mussolini je nato izjavil, da ne trpi, da bi se vršilo katerokoli nasilje ter da je preskrbljeno, da bo na dan volitev zagotovljena volilna svoboda. Nihče ne sme dvomiti o iskrenosti izjav g. Mussolinija, a ravno tako ne o iskrenosti naših besed. Delati drugače nego govorimo, bi bilo proti našemu poštenju, ki nam je sveto. Potom tega našega poštenja pa bomo dosegli tudi, da nas bodo spoštovali. Vseled tega je dolžnost vsakega, da gre 6. aprila na volišče in odda tam glas za našo listo.

Govor dr. Wilfana je narod večkrat prekinjal z odobravalnimi klici: Živio naš dr. Wilfan! Živio naš sin!

Nato se je oglasil g. Zanchi iz Pazina. Govoril je v imenu fašistovske stranke, tako da je bila ob koncu njegovega govora res na mestu izjava, da so njegove besede pač najboljša propaganda za nas.

Narod se je nato razgovarjal s svojim prvoboriteljem kakor z bratom.

Zal, da se je moral dr. Wilfan kmalu nato odpeljati, ker je imel ob 11. uri shod v Baderni. Ob odhodu mu je narod burno vzklikal, a duška svojemu veselju je dal v mili naši pesmi.

Baderna

Nedelja, dne 23. t. m., bo ostala gotovo vsem, ki so imeli srečo, da so prisostvovali temu shodu, v neizbrisnem spominu. Že desetletja ni videla Baderna pred svojo cerkvijo toliko ljudi, kolikor se jih je zbralo ta dan pod našim starodavnim koprničnim. Preko 1500 glav broječa množica! S ponosom lahko rečemo, da je bil to največji shod, kakršnega ne more nobena druga stranka zabeležiti. Od vseh strani so prišli naši starci ob palicah, naša brhka mladež. Morje glav se je dvignilo, morje oči se je uprlo vanj, morje src je od radosti vrtetalo, ko je stopil dr. Wilfan pod starodavno koprnično, ki je videla naše dede. Spregovoril je: vsi so čutili, se zavedali, da so to besede, ki jih more govoriti le sin našega naroda, naš brat. Besede bodrila, besede navdušenja, besede tolažbe. Prsa so se širila, ni bilo mesta v njih srcu, ki je prekipelo radosti, navdušenja. V svojem enournem govoru nam je dr. Wilfan pojasnil v poljudni besedi novi volilni zakon. Nato pa nam je dokazal, da je dolžnost vsakega izmed nas, da odda svoj glas za našo kandidatsko listo. Poročal nam je, kaj mu je zagotovil g. Mussolini in dejal tudi, da moramo in hočemo zaupati besedam tega moža, ki je v vsakem oziru že dokazal, da je res mož, da se zaveda svojih dolžnosti. Uporabiti volilni zakon je naša pravica, ker to pravico vsebuje volilni zakon sam. Pa tudi kdo bo mogel bolje zastopati v Rimu naš narod, ako ne njega

sinovi, ki z njim čutijo in nosijo z njim vse njegove brige, vse njegove težave. Po deželi hodijo med naše ljudi tudi odposlanci raznih strank, ki skušajo naše ljudi premamiti z obljubami. Vsi, ki prisostvojujejo shodu, so ravnotako prepričani kakor on, da so te obljube samo vaba. Tem nasproti prišiba, da vlada ne more in ne sme delati razločka med enim in drugim. Vsi smo državljani ene in iste države, vsi izvršujemo svoje dolžnosti. Vlada, ki je pravična, ne sme tedaj delati razločka in soditi po tem, kako je glasoval ta ali oni. V naših srcih je poštenje. Kot poštenjaki bomo šli 6. aprila vsi na volišče, zavedajoč se svoje dolžnosti, dokazali bomo, da smo trdni, neomajni, značajni. Edino po tem nas bodo sodili, nas smejo soditi. Sodba o nas pa bo na tej podlagi le ugodna; morala bo biti sodba poštenjakov o poštenih!

Gromoviti vzkliki odobravanja, živo klici tisočglave množice! Klici od srca ljudi, ki so prišli po 4, 5 in 6 ur daleč, da čujejo svojega prvoboritelja, neustrašnega borca!

Tudi prisotni fašisti so izrazili javno svoje globoko spoštovanje do dr. Wilfana. Dr. Wilfan je ostal v Baderni do 4. ure popoldne ter se pogovarjal z ljudmi.

Uredništvo je prejelo o shodu v Baderni še sledeče dopis:

«Kad su jučer ljudi hodili kući, na svim su stranama srećali ljude, koji su išli na skupštini, jer su mislili, da će se održavati tekao poslije podne. Dr. Wilfan je ostavio dubok utisak, te nijedna sila neće odvratiti naših ljudi od onoga što im on govori. Iza njegovog odlaska svi su samo o njemu govorili. Nikad ne ćemo zaboraviti njegovih riječi, a bismo ga samo molili, da dodje i opet među nas. U ime svih neka primi najiskreniji zahvalus.»

Iz drugega kraja Istre pa smo prejeli pismo s prošnjo, da ga dostavimo dr. Wilfanu. Pismo, ki izraža po vsej svoji vsebini dušo našega Istrana se končuje tako: «Mnogo je godina prošlo da se u našem selu nije držao sastanak, nije čula naša riječ, pa prvi koji dodje molimo Vas lijepo, da budete Vi. Ne odbijte naše molbe, molbe puka, koji će Vam do smrti biti blagodarani.»

Rakotole

Ob 5. uri popoldne se je dr. Wilfan peljal mimo Rakotole. In evo, prišli so zastopniki, prosili ga, naj vsaj par besed spregovori množici, ki ga čaka že zbrana. Preko 300 ljudi ga je čakalo in take prošnje pač ni mogel odbiti. Tudi tu je stopil pod koprnično, mesto naših shodov že od pamtikeva sem. Njegove besede, ki so bile govorjene od srca, so zbranim segale globoko do srca. A evo, prišli so tudi zastopniki iz Karoibe, niso hoteli opustiti prilike, da bi pustili svojega Wilfana mimo, ne da bi jim govoril. Skoro da je bilo zbrano ljudstvo jezno na one iz Karoibe, da so jim ga tako hitro odvedli, a deliti so morali srečo z brati. Burno pozdravljen je dr. Wilfan nato odpeljal v Karoibo.

Karoiba

Tudi tu je čakalo Wilfana preko 150 ljudi. Na križišču je dr. Wilfan na kratko — navdušen po navdušenju in ljubezni, ki sta mu bila izkazovana vespovsot ta dan — pojasnil volilni zakon. Globoko razumevanje se je čkalo v očeh zbrane množice, ki je konec govora pozdravila z burnimi klici odobravanja. Dan se je pustil, a še ga niso starci hoteli pustiti iz svoje srede. Vsakdo je hotel govoriti vsaj besedo z njim — a te besede so bile, kakor ves dan, besede ljubezni, besede spoštovanja.

V nedeljo je bil tudi shod v Ferencih. Shod je imel gospod dr. Mirko Vratović, ki je najprej v kratkih besedah obrazložil način glasovanja, kakor ga predpisuje novi volilni zakon. Nato je narodu govoril v vznešenih besedah. V jedrnatih besedah je poročal o zagotovilih vlade in o izjavah, ki so jih podali v imenu našega naroda naši zastopniki g. Mussoliniju. Končal je svoj govor s pozivom: na dan 6. aprila vsi na volišče, zavedajoč se svoje pravice, predvsem pa svoje dolžnosti! Shod se je imel vršiti v dvorani, a prišlo je toliko ljudi od vseh krajev — preko 600 ljudi —, da se je moral vršiti pod milim nebom. Shod je trajal preko 2 uri.

V Pračanih

Vsa prizadevanja nasprotnikov, da bi zastrašili naše ljudstvo, da ne bi šlo na shod, ni koristilo. Na shod je prišlo nad dvesto ljudi iz okoliških in tudi oddaljenih krajev. Prišli so v dežju in na dežju so poslušali svojega kandidata.

Ob 10. uri je začel naš kandidat dr. Uliks Stanger govoriti ljudstvu. Vmes so bili tudi fašisti. Ali to ni najmanjše motilo našega govornika. Govoril je lepo in navduševalno. Razvijal je svoj program, ki je program vsega našega ljudstva v Istri. Navajal je hude krivice, storjene našemu narodu ter kazal ljudstvu na poti, po katerih naj hodi, da se te krivice odpravijo. Mi hočemo živeti svoje narodno življenje. Dr. Stanger je govoril mirno, trezno in tako prepričevalno, da so ga tudi fašisti mirno poslušali ves čas. Zgodilo se je celo, da je po Stangerjevem govoru fašisti

stovski govornik Mattarelli izrečno to priznal. Tudi ta je govoril — in sicer v lepi hrvaščini — mirno in trezno, trdeč, da hoče fašistovska stranka Slovanom le dobro. Ker je Mattarelli uradnik na sodništvu v Buzetu, ga je nekdo apostrofiral, zakaj da govori tako lepo hrvaški le na shodu, zakaj ne tudi na sodništvu. Zborovalci so mu klicali: Dajte nam naše hrvaške šole, dovolite nam, da bomo mogli na sodništvu in na občinskih govoriti v svojem jeziku, potem se le se bomo razgovarjali o volitvah — prej pa nikakor ne!

Mattarelli je odgovarjal, da so duhovniki in učitelji krivi, da ni hrvaških šol, ker so agitrali proti Italiji. To očitje je dr. Stanger zavrnil najodločneje in je s toplimi besedami in povzdignjenim glasom branil duhovščino in učitelstvo.

Ves sestanek se je vršil v najlepšem miru in redu ter je napravil globok vtis na ljudstvo. Po sestanku je ljudstvo obkolilo dra. Stangerja, proseč ga, naj jim izposluje hrvaško slo.

V Sv. Martinu pri Buzetu

Sv. Martin je kremenito in vsekdar junasto naše selo. Ko je dr. Stanger dospel iz Pračanov, ga je pričakovalo okoli tisoč naših ljudi. Pa tudi italijanski bližnji Buzet se je tega dne zgrnil v Sv. Martin — bilo jih je kakšna stotina. Naš kandidat je imel takoj občutek, da zrak ni čist. Ker pa je videl okoli sebe toliko kremenjakov, je začel veselo govoriti. Imel je dobro priliko, da pojasni prisotnim Italijanom, da je naša borba pravična in potrebna ter naš narod na zahteva nič drugega, nego da se spoštuje njegove pravice in da bo enakopraven z državljani druge narodnosti. Pojasnil jim je, zakaj da mora naš narod voliti ljudi iz svoje srede, ki naj bodo most med njim in vladjo. Ako hoče biti vlada pravična, mora biti točno obveščena o potrebah našega naroda. A kdo naj jo obvešča, ako ne poslanci, ki so vznikli iz naroda in vzrasi med njim?!

Fašisti so nekoliko oporekali in tu pa tam zaklicali svoj eja! eja! alala! — drugega pa nič. Bodele so jih v oči tudi naše narodne nožne in nedolžne naše pesmice, ki so jih prepevali po sestanku naši mladenci in devojke. Med tem se je začelo mračiti. Po zaslugi taktičnega nastopa našega kandidata ni prišlo do nikakega spopada. Tako je bil ves potek tega shoda miren in dostojanstven. Pa tudi po sestanku se ljudstvo ni hotelo ločiti od svojega kandidata. Zgrnilo se je v prostore Gospodarskega društva in jih napolnilo popolnoma. Dr. Stanger se je pomudil med ljudstvom par ur v bratskem razgovoru. In to bistrovino ljudstvo je hitro razumelo, kaj in kako mu je storiti. Obljubljali so kandidatu, da pojdejo vsi na volišče. In kdor pozna te kremenite Krašane, ve, da se nikdar ne izneverijo temu, kar so rekli. Njihova beseda je trda kakor kamen.

Dekani

Velika dvorana v gostilni župana Grizona v Dekanih je bila nabito polna in toliko se je bilo nabralo naroda, da prisostvojuje volilnemu shodu, da je moralo mnogo ljudi ostati izven dvorane, ker ni bilo dovolj prostora. Zanimanje je bilo ogromno, posebno ker so vsi pričakovali, da pride dr. Wilfan, ta ker so znali, da pridejo na shod tudi fašisti, ki so prijavili svoj prihod ter namen našim govornikom upogovarjati. Priporočiti je treba, da se je prejšnja nedelja ravnotam vršil volilni shod, ki so ga sklicali fašisti in h kateremu ni prišel skoro nihče drugi razen tistih, katere so oni s seboj pripeljali.

Po večernicah je otvoril zborovanje učitelj Venturini, ki je z bodrilnim nagovorom pozdravil navzoče zborovalce in obrazložil volilni red.

Naš program je nato obrazložil dr. Ivan Marija Cok. Z globokim sočutjem za nesrečo, ki je zadel našega voditelja dr. Wilfana, so zbrani volilci poslali z zborovanja pozdrav in izraz obžalovanja svojemu voditelju.

Dr. Cok je nato v daljšem govoru povdarjal dolžnosti, katere bodo imeli naši poslanci v parlamentu, in izvajal, kako bodo te dolžnosti mogli v našem interesu izvrševati le kandidati, ki jih priporoča Slovanski volilni odbor. Prešel je nato na obrazložitev našega stališča nasproti fašistom, in to s posebnim ozirom na dejstvo, da so bili na zboru navzočni tudi fašisti, ki so prišli iz Koprja. «Pozdravljam ob tej priliki, je dejal govornik, tudi zastopnike fašistov na našem zborovanju, ker mi, ki želimo iskren in pravičen spoznaj med obema plemenoma teh dežel, želimo, da vidite in čujete, kaj mi želimo in zahtevamo, ter da se ne prepričate, da se mi borimo le za pravično in pošteno stvar, katere ni ne proti zakonu, ne proti interesu Italije». Govornik je omenjal, kako je bil fašizem pravzaprav ustvarjen proti komunistom in kako je bila zagežena velika pogreška, da je nas istovetno s komunisti. Ti so stranka, mi pa smo narod. Stranka pride in gre, narod pa ostane.

Burno odobravanje je sledilo izvajanjem govornika, nakar se je oglasil k besedi načelnik koprake zone fašistov, dr. Petris, ki je govoril več ali manj v istem smislu

kakor na shodu v Vzročku, kakor poročamo na drugem mestu.

Zelo srečno mu je odgovoril dr. Cok, ki je točko za točko pobil vse njegove trditve ob glasnem odobravanju občinstva.

Oglasil se je tudi tu fašist Pčiga iz Pobege in je dejal: Pred vojno smo mi Slovenci in Hrvati v Istri pomagali Spiničcu, Mandiču in Laginji, da so postali veliki gospodje. No, in kaj so zdaj iz hvaležnosti nasproti nam storili? Odšli so tja v Jugoslavijo, kjer so ministri in veleposelniki, a nas revčke so pustili tukaj v veliki miseri. (Zelo priporočilna propaganda za fašiste). Pridejal je, da tudi tisti, ki sedaj narod dvigajo v časti in slave, bodo naredili ravnotako kakor oni drugi.

Nato so fašisti pričeli peti svojo himno in ko so jo končali, je g. Venturini zaključil ta imponantni shod. Dekleta so se nato zbrala in zapela sredi dvorane par slovenskih narodnih pesmi. Pri odhodu zastopnikov Slovanskega volilnega odbora, so vzklikali njim in posebno dr. Wilfanu, proseč, naj mu sporočijo splošno sožalje. Narodna dekleta so tudi podarila prekrasen in velik šopek cvetlic v znak ljubezni in spoštovanja dr. Wilfanu, a ovile so ga s črnim trakom v znak sožalja.

Bil je krasen dan. Čast zavednim volilcem!

Na Vzročku

Na dan Marijinega oznanjenja dopoldne je padel v malih presledkih dež, in zelo blatno so bile ceste, ki vodijo na božjo pot ob izviru Ržane. Vkljub temu so hodile trume ljudi v vseh smerih proti prijatni cerkvi v tem romantičnem kraju. Narod iz okolice je hotel zadostiti svojemu čutu po božnosti, a od druge strani jih je gnala na to mesto živa želja, da vidijo in čujejo svojega priljubljenega voditelja in neustrašnega borca za narodna prava, gospoda dr. Josipa Wilfana. Slovanski volilni odbor je sklical volilni shod sem na to mesto in prijavljen je bil prihod dr. Wilfana. Vse ga je željno pričakovalo, tudi kamijon fašistov, ki so se pripeljali z običajnimi zastavicami in opremljeni za vsak slučaj z debelimi gorjačami. Ogromna množica našega naroda je zvela okupljena na znanje vest, da dr. Wilfan ne bo in splošna žalost se je pokazala na obrazih vseh, ko so zvedeli za nesrečo, ki ga je doletela. Med shodom, ki je trajal skoro 2 uri, je narod pazljivo sledil izvajanjem naših govornikov in se ni mahnil z mesta kljub dežju, ki je prišel še precej močno padati. Šele ko je pričel neki slovenski fašist govoriti, so ljudje začeli trumoma odhajati, a drugi fašisti so jih gnali nazaj na zborovalni prostor, češ da ga morajo poslušati.

Takoj po končani naši je otvoril zborovanje gospod učitelj Venturini, ki je pred mnogimi leti tu služboval in katerega ima narod v najboljšem in hvaležnem spominu, s pozdravom in povdarjajoč veliki pomen volitev ter dolžnost, ki jo moramo ob tej priliki izvršiti; namreč dokazati z glasovanjem, da se zavedamo, da smo Slovani in da to hočemo ostati. Razložil je na to v poljudni obliki način glasovanja.

Prevzel je nato besedo dr. Ivan Marija Cok, ki je predvsem povdarjal dolžnost vsakega zavednega volilca, da se udelež volitev. Povdaril je na to, da mi ničesar ne zahtevamo, kar bi ne bilo v skladu z državnimi zakoni. «Mi ne zahtevamo — je dejal govornik — posebnih pravic, ker znamo, da moramo imeti v pravni državi vsi državljani enake pravice in enake dolžnosti. Mi imamo le kot posebna skupina, ki jo tvorimo kot narodna manjšina, posebne interese, in ti zahtevamo, da se upoštevajo. Teh naših specijelnih interesov pa ne more ne poznati ne razumeti in še manj s potrebno energijo in ljubeznijo uveljavljati, kdor ni našega jezika, naše krvi. Zato moramo voliti edinele svoje kandidata, ki jih je postavil Slovanski volilni odbor, ker le ti bodo naše specijelne interese znali braniti». Govornik je nato ugotovil naše stališče nasproti drugim strankam in posebno proti fašistom, ter izjavil, da so naši odposlanci pred začetkom volilnega boja lojalno izjavili Mussoliniju, da naša udeležba pri volitvah nima ne značaja nastopa proti državi ne proti vladi, kar je Mussolini tudi vzel na znanje. On je tudi zagotovil, da se ne bo zgodila nobenemu nobena krivica, če bo glasoval po svoji vesti. Zato je pozval govornik volilce, da na dan 6. aprila srčno in brez strahu glasujejo za svoje kandidata in tako storijo svojo dolžnost kot državljani in Slovani.

Burno in soglasno odobravanje vsega naroda je sledilo govornikovim izvajanjem. Oglasil se je nato k besedi odvetnik dr. Petris iz Koprja, ki je v italijanskem jeziku vehementno nastopil proti našim kandidatom, zlasti proti dr. Wilfanu. Povdarjal je, da lepih besedah naših voditeljev fašisti ne verujejo, dejanj pa, ki bi tem besedam odgovarjala, da niso še videli. Dokazoval je, kako je potrebno, da volilci glasujejo za fašistovsko stranko. Izjavil je, da kdor ni za fašistovsko stranko, ta je proti vladi in proti državi. Trdil je, da so fašisti prijatelji Slovencev in Hrvatov v teh krajih, ampak ti da morajo na 6. aprila za nje voliti. Na 6. aprila, je dejal, bomo letli glasove in bomo videli, koliko vas bo glasovalo za nas. Ako boste vsaj v pre-

težni večini glasovali za nas fašiste, bo dobro za vas, ker vam bomo dali, kar potrebujete na gospodarskem in nacionalnem polju. Če pa boste glasovali proti nam, bomo tudi mi proti vam neizprosnji, ne nasiljem, ampak s tem, da nobena vaša potreba, nobena vaša želja in nobena vaša pritožba ne bo uslišana.

(Zelo dober vtis na občinstvo pa je napravila pripomba dr. Petrisa, da kot človek in oče v tem hipu pošilja izraz sočutja dr. Wilfanu).

Njegov govor je pohvalilo navzočih deset fašistov.

Dr. Petrisu je odgovarjal dr. Cok, kateri je branil naše kandidata pred njihovimi napadi ter dokazal, da nismo ne proti vladi ne proti državi, kar dokazuje dejstvo, da vršimo svoje dolžnosti nasproti državi s tem, da ji plačujemo davek, krvnino in denarju. Z ozirom na zatirano ljubezen fašistov do našega naroda, je dr. Cok izjavil dr. Petrisu, da so sicer lepe besede, katerim pa mi ne verjamemo, ker dejanj, ki bi tem besedam odgovarjala, nismo še videli, pač pa smo videli vse kaj drugega. Z ozirom na grožnjo, da ne bodo upoštevane potrebe prebivalstva, ako ne bi glasovalo za fašiste, je vprašal govornik, kakšna pravičnost bi bila, ako bi bilo odvisno od glasovanja volilcev, ali se bodo upoštevale resnične potrebe ljudstva ali ne. Ker pa je Mussolini izjavil, da hoče veliko Italijo, in da bo Italija velika le, če bo sponela na pravičnosti, je jasno, da predgovornik ne razumeva pravilno fašizma in njegovih ciljev.

Ko sta si dr. Cok in dr. Petris še parkrat odgovarjala drug drugemu, se je oglasil za besedo še slovenski fašist, neki Pčiga iz Pobege, ki je šel to dr. Petrisu pokvaril, kar je ta dobrega povedal. Težko je bilo razumeti, kaj je hotel povedati; razumeti je bilo le toliko, da je dejal, če boste volili za Slovence, ne boste imeli nič, in če boste volili za fašiste, boste imeli zadosti jesti, piti in zaslužka. Zato je pozival volilce, naj bodo zvesti Mussoliniju, «našemu presvitemu cesarju» (splošen smeh, vidi se, da je bil najven dostikar vzklikati presvitemu cesarju) ter eja, eja alala!

V vselem razpoloženju se je učitelj Venturini zahvalil volilcem in zaključil shod, ki se je tako izvršil v najlepšem redu.

Naš volilni znak

Vsak volilec naj si ta znak dobro vtisne v spomin, da ga bo na dan volitev takoj spoznal med znaki drugih strank. Volilni znaki so natisnjeni ob levi in desni strani glasovnice eden pod drugim.

Nauki volilcem

Na naših domovih, v naših cerkvah, v naših šolah hočemo govoriti v jeziku, ki ga razumemo. Odrekanje prava je, če ne smemo več v svojem jeziku izražati, kar nam država nalaga kot dolžnost: plačevanje davkov in drugih dajatev. Nikdo naj nam ne jemlje našega jezika, ker noben zakon ne more govoriti otroku, naj mesto očev, mati govori besede. Mi hočemo, da se naši otroci učijo dveh jezikov. Ne moreš se pa učiti drugega jezika, dokler ne poznaš svojega popolnoma.

Z jezikom je spojeno vse, kar smo in kar smo postali na polju uprave. Govorimo o občin. upravi. Strmimo, kako da nam potem, ko smo že stoletja vodili občinsko upravo brez nikakega varuštva, more govoriti kdo, da se nam to ali ono ne dovoljuje. Strmimo, da je možno kaj takega. Našim dosedanjim poslancem se imamo zahvaliti, da je z novim občinskim zakonom bil storjen vsaj majhen poizkus k samoupravi. Iz tega je razvidno, da delovanje dosedanjih poslancev ni bilo brezuspešno. Mussolini sam je priznal, da je ta mali napredek pripisati stalnemu vplivanju poslancev. V interesu države je, če se ustreza našim željam. Če ostanemo, kar smo, lojalni državljani s svojim materinim jezikom in svojimi željami, bomo mogli vršiti svojo dolžnost! V interesu države je, da nam dovolijo iz lastne volje, kar pričakujemo!

Naloga poslancev je, da zastopajo pravico svojega ljudstva do obstanka. Gospodarsko življenje se mora pospeševati s smotreno upravo. V tem pogledu čakajo poslance velike naloge. Opirajoč se na vzklik Mussolinijev: «enake dolžnosti, enake pravice», morejo poslanci z mirno vestjo zastopati interese volilcev. Na dan volitev ne smejo gledati na osebo kandidata, ki ne zastopa njih programa, marveč na znak planike z lipovo vejico, ki posvedčuje naš značaj in zvestobo do najvišjih interesov naše domovine!

Ti lepi nauki so se dajali nemškimi volilcem na shodih v Meranu, ki sta se vršila dne 22. in 23. marca. Polagamo jih na srce tudi našim volilcem.

Kriza v jugoslovnski vladi

Opozicijski blok in zemljoradniški odsklonili sodelovanje z radikali.

BEOGRAD, 26. Težišče vse situacije je bilo včeraj v demokratskem klubu. Stanje pri demokratskih se vedno ni razčistilo ter se vedno čaka na razvitek razmer v demokratski sredini. Ministrski predsednik Pašić je včeraj ob 10. dopoldne sprejel na razgovor Ljubo Davidovića, ki mu je v imenu vsega opozicijskega bloka naznanil, da ne more sprejeti poziva v vlado z radikali na temelju, ki ga je označil Pašić v svojem včeršnjem pismu, naslovljenem na načelnike opozicijskih skupin. Davidović je prosil Pašića, naj oprostí dr. Spahu in dr. Korošcu, ker ne prideta na pozvni razgovor. Vsa opozicija se mora namreč amirati kot celota.

Po tem razgovoru je Davidović odšel nazaj v klub in tam poročal. Nato je demokratski klub izdal ta-le komuniké: G. Ljuba Davidović je na sestanku z g. Pašićem, kamor ga je ta pozval, v imenu vsega opozicijskega bloka izjavil, da ne more sprejeti nobenega sodelovanja z njim v novi vladi, za katero je dobil g. Pašić mandat. To sodelovanje je g. Davidović odklonil, ker ni mogoče podpirati režima, ki ga je vpejala radikalna stranka v enem letu svojega vladanja, in proti kateremu je večina naroda, zaradi česar je tudi prišlo do ustavitve opozicijskega bloka.

Včeraj dopoldne ob 11. je načelnik zemljoradniškega kluba Vojta Lazić posetil ministrskega predsednika Pašića in ostal pri njem okrog pol ure. Lazić je odklonil vsako sodelovanje z radikali. Pašić mu je na koncu rekel: Vedel sem, da mi boste tako odgovorili.

BEOGRAD, 26. Politični krogi dalje komentirajo položaj in primerjajo moči v parlamentu. Opozicijski krogi so prepričani, da Pašić ne bo mogel sestaviti zopet vlade, ker mislijo, da nikakor ne more, niti s približevci, zbrati potrebne večine. Radičevići s svojim velikim številom namreč presegajo vsako kombinacijo. Opozicija zato misli, da Pašić vrne mandat. Radikalni pa vztrajajo v prepričanju, da se bo položaj rešil v njihovo korist ter trde, da more kriza trajati največ še 24 ur. Največ nade stavijo v demokrate. Približevci v demokratskem klubu nastopil odkrito ter od njega zahteval, da se kot čuvár narodnega edinstva in vidovidske ustave, pridruži radikalom. Teh vedni približevci dosedaj niso demantirali. Drže pa se zelo rezervirano in ne dajejo nobenih obvestil.

Radikalni trde, da bodo sestavili vlado s približevci ter zatrjujejo, da je sporazum z njimi v glavnem že dosežen. Približevci obeta, da pritegne za seboj 20 poslancev. V tem slučaju bi dobil od radikalov 4 portfelje v vladi. Če pa povede s seboj še več poslancev, bi za vsakega portfelja dobil po en portfelj. Tako vlada bi morala končati proračun in verificirati radičevske mandate. Nato bi se skupščina za nekaj časa odgodila, kolikor največ dopušča poslovnik. Medtem pa bi se nadaljevalo z razčiščenjem situacije. Če bi ostala situacija neizpremenjena, bi se pripravljali teren za volitve, in poskušal dobiti mandat za volilno vlado. V tem slučaju bi šli radikali skupno s Približevci skupino na volitve. Radikalni se nadejajo, da se od neopredeljenih demokratskih poslancev šestorica pridruži njim. Po radikalnem računu bi se večina sestavila tako-le: 106 radikalov, 20 približevci, 14 džemijetovci, 2 demokratska disidentna, 2 radičevska disidentna, 1 poslanec velikosrbske stranke in 1 Romun, skupno 148. Opozicijo bi tvorilo 29 demokratov, 24 SLS, 29 radičevcev, 18 muslimanov, 11 zemljoradnikov in 8 Nemcev, torej skupno 110 poslancev.

Poročilo Izvedencev za reparacije

Moratorij 2 let. - Nemško zunanje posojilo. RIM, 26. Te dni se je mudil v Rimu dr. Pirelli, načelnik italijanske delegacije v odboru izvedencev za reparacije. Konferiral je z vlado o zaključkih dela izvedencev.

Dr. Pirelli je zanimal vest, da se je predložitev poročil odborov izvedencev zakasnila radi nesporazumljenj med posameznimi člani. Zagotavlja se temveč, da bo poročilo soglasno in da so zakasnitev povzročile odsotnosti raznih članov, ki so bili odpoklicani od svojih vlad radi nujnih opravil. Na vsak način se pričakuje, da bo poročilo predloženo Barthouju, predsedniku reparacijske komisije, prve dni aprila.

V tem poročilu se bodo izvedenci postavili na stališče, da je Nemčija v stanju izpolniti obveze, ki ji izhajajo iz mirovnih pogodb. Zanimivo je, da se v tej točki strinjajo francoski, angleški in ameriški izvedenci, medtem ko so se v tem oziru francoski delegati reparacijske komisije vedno prerekali s svojimi angleškimi in ameriški tovaršji v tej komisiji. Radi tega je treba smatrati, da so se ti poslednji bolj približali francoskemu stališču.

Nemčiji bo dovoljen moratorij 2 let: Nemčija bo začela zopet plačevati v letu 1927. Medtem se bo pogodila za veliko zunanje posojilo ter dala za to svoje železnice kot garancijo.

Treba je pri tem poudariti, da so nemške železnice sedaj skoraj proste vsakih obilicacij, ker je padec marke vzlet obstoječim vsi vrednosti. Nemške železnice so radi tega zelo dober vir dohodkov za upnike; naj se tu le pripomni, da so dajale pred vojno letno eno milijardo mark v zlatu čistega dobička. Potemtakem se lahko pričakuje, da bo posojilo doseglo približno 10 milijard. Izvedenci zahtevajo seveda, da se morajo vse nemške železnice povrniti pod enotno upravo in se tedaj tudi železnice v Poranju in v ruhrski kotlini morajo izročiti Nemčiji.

Končno bodo izvedenci predlagali garancije za izvršitev nemških obvez, katere bi obstajale v kontroli glavnih gospodarskih in industrijskih podjetij Nemčije.

Amerika se oborožuje. PARIZ, 26. Dopisnik »Matina« poroča iz Washingtona, da je novi tajnik za morinarico zahteval pooblastilo za zgradbo 6 novih križark po 10 tisoč ton. 4 oklopnice bo vedno preuredile za uporabo petroleja kot kurivo.

Pogreb poslanika Tusarja. BERLIN, 26. V navzočnosti številnih zastopnikov diplomatskega sveta, politikov in umetnikov se je včeraj izvršil na svečan način pogreb čehoslovanskega poslanika Tusarja. Posebni odposlanec čehoslovanskega zunanjega ministrstva je opisal Tusarjeve zasluge za politično in gospodarsko zblizanje med Čehoslovako in Nemčijo ter se je zahvalil nemški vladi za pomoč, ki jo je nudila pokojniku za vršitev njegove naložbe.

Poincaré podal ostavko

Vladni predlog glede pokojnin propadel v zbornici — Millerand sprejel ostavko

PARIZ, 26. Ministrski predsednik Poincaré je ob 12.25 predložil predsedniku republike ostavko celokupne vlade. Millerand je ostavko sprejel.

Že na včerajšnji seji poslanske zbornice je finančni minister De Lasteyrie izjavil, da bo vlada stavila na glasovanje o zakonskem načrtu glede pokojnin vprašanje zaupnice. Vlada je namreč že ponovno izjavila, da se državni stroški za nobeno ceno ne smejo zvišati, ako se obenem tudi dohodki ne povišajo. Umljivo je torej, da je morala vlada prvotni zakonski načrt glede pokojnin temu primerno na škodo vpojkencev izpremeniti.

Danes ob 9.35 se je pričela seja poslanske zbornice. Na dnevnem redu je bila razprava o zakonskem načrtu glede pokojnin, ki ga je senat vrnil zbornici nekoliko izpremenjenega. Poslanca Douyssonu in Ossola sta zahtevala, naj se zakonski načrt vrne spet parlamentarni finančni komisiji, ki naj ga ponovno prouči. Finančni minister De Lasteyrie je nastopil proti temu predlogu, češ da bi se s tem glasovanje o načrtu zavleklo. Poleg tega je finančni minister izjavil, da stavi na glasovanje o tem vprašanju vprašanje zaupnice. Nekateri poslanci so prosili finančnega ministra, naj ne stavi na glasovanje vprašanje zaupnice; toda De Lasteyrie je vztrajal pri svojem sklepu. Poslanec Brousse je prosil svoje tovariše, naj glasujejo za vladni predlog. Posl. Goudé je bil za to, da zbornica sprejme načrt takšen, kakršnega je sprejel senat. Nato se je vršilo glasovanje o predlogu, naj se načrt vrne finančni komisiji. Za predlog je glasovalo 271 poslancev, proti 264. Vlada je tako dobila nezaupnico. Gg. De Lasteyrie, Strausse in Vidal, ki so sedeli na vladnih prostorih, so se umaknili. Seja je bila takoj zaključena.

Poincaré, ki se je ta čas mudil pri fin. komisiji, je takoj sklical vse ministre na posvetovanje v Elizej. Ob 12.25 je prišel v Elizej Poincaré ter predložil predsedniku republike ostavko vlade. Predsednik republike Millerand je dal telefonskim potom pozvati vse člane vlade k sebi. Na tem sestanku je Millerand naprosil Poincaréja, naj se popoldne spet predstavi z vlado obema zbornicama; obenem je

izjavil, da je pripravljen v posebni poslanici na obe zbornici razložiti to izredno postopanje. Nato je Millerand pustil ministre same, da se posvetujejo. Po kratkem času je Poincaré poslal Millerandu pismo, v katerem mu je sporočil, da je podal ostavko. Predsednik republike je ostavko sprejel.

Millerand je torej živo prosil Poincaréja, naj ostane še nadalje na svojem mestu ter naj se spet predstavi zbornicama. Millerand se je pač zavedal, da je položaj zelo resen. Francija je komaj izšla iz strašne borbe za aboljanje franka in ni izključeno, da se ofenziva proti franku ne ponovi. Za zunanje politični položaj so ravno ti dnevi velike važnosti. Med Parizom in Londonom se vršijo važna pogajanja za doseg sporazuma. Dan na dan se pričakuje objava predlogov izvedenjskih odborov glede odškodninskega vprašanja. Dalekosežne važnosti zna biti ostavka za stranke desnice, ako ne bo Poincaré spet sestavil nove vlade in vodil državnozbornske volitve, ki se bodo vršile 11. maja.

Opozicija proti Poincaréju je v zadnjem času sicer naraščala; toda zelo malo verjetno je, da bi se francoska politika v odškodninskem vprašanju v bistvu izpremenila po ostavki Poincaréja. Kajti vsi francoski državniški so si glede zahteve po vojni odškodnini edini, ker vedo, da je vojna odškodnina življenjskega pomena za Francijo. Poleg tega je zbornica ponovno izrazila Poincaréju z velikansko večino zaupnico, ko je šlo za to vprašanje. In tudi Millerand sam je bil prepričan, da bi obe zbornici spet izrazili Poincaréju zaupnico, ko bi se jima Poincaré spet predstavljal; sicer bi ga ne bil prosil, naj ostane na svojem mestu. Kdo bo naslednik Poincaréja? Skoro gotovo bo Millerand ponovno dal nalog za sestavo vlade Poincaréju.

Poincaré bo sestavil novo vlado?

PARIZ, 26. Predsednik republike je danes sprejel predsednika zbornice in senata. Nato je imel pogovor s Poincaréjem. Millerand je prosil Poincaréja, da bi sestavil novo vlado in ta je odgovoril, da goji vročo željo, da bi ugodil tej prošnji; izjavil je pa, da bo dal jutri točen odgovor.

Velikanski plazovi vsled deževja pri Napoliju

Več krajev zasutih in opustošenih — Hiše porušene

AMALFI, 26. Vsled silnega deževnega naliva, ki je divjal nad mestom in okolico, so se utrgali številni plazovi, ki so povzročili veliko škodo na poslopih in zemljiščih in mestoma zasuli ter poškodovali deželne ceste Amalfi-Sorrento in Amalfi-Agerola. V mestu samem se je zrušilo par hiš. Dosedaj so bile odkopane tri žrtve. Drugi velikanski plazovi, ki so se utrgali nad krajem Delfica, so porušili in zasuli več hiš. Dosedaj ni bilo še mogoče dognati škode in natančnega števila žrtv, ker so plazovi podrli mostove in zasuli ceste, tako da je kraj izoliran. Na ogrožena mesta je bilo odposlano številno vojaštvo, opremljeno z vsemi mogočimi pomožnimi sredstvi.

SALERMO, 26. Prefektura poroča, da je vsled plaza v nevarnosti hotel kapucinov; viseči vrtovi hotela so porušeni, k hotelu spadajoča manjša poslopja pa zasuta. Plaz, ki se je utrgal v kraju Mulini pri Amalfi, je porušil tri hiše; troje ljudi je prišlo ob življenju. Vas Vettica je popolnoma razdejana. Vse cestne zveze so pretrgane; mogoče je le dostop s strani morja. Na mesto nesreče je bilo odposlanih več ribiških čolnov in vojaški motorni čoln. Iz Salerna sta odpelala dva vlačilca s pomožnim materijalom in živežem za prebivalstvo, ki je prizadeto vsled katastrofe. Tudi v krajih Praiano in Furore je

PRED VOLITVAMI V NEMČIJI

V treh velikih državah zapadne Evrope bodo ljudstva z glasovnico izrazila svojo voljo v tej spomlad. V Italiji smo v polnem volilnem boju, v Nemčiji so ravno razpustili državni zbor, a na Francoskem se to v kratkem zgodi. Izid volitev kjerkoli ne bo odločil samo o notranji, ampak tudi v zunanji politiki posamezne države. Zato zadobivajo državnozbornske volitve, pa naj se vrše v katerikoli veliki državi, mednarodni pomen. To velja posebno danes, ko se šele kresata dve načeli: socializem in kapitalizem, ali imperijalizem in rdeča internacionala, ali fašizem in demokracija. V glavnem je ost obrnena proti demokraciji. Leva in desna reakcija skušata izpodkopati tla demokracizma, napoveduje se boj proti parlamentarizmu istočasno, ko se vrše volilni boji za parlament.

Med državami, ki se prestajajo hude krize, spada posebno Nemčija. Zakaj Italija je svojo krizo že prestala in se bliža vedno trdnjejši konsolidaciji, a Francija ostane bržkone zvesta prejšnjim tradicijam, zlasti po srečno dobojevanju valutni bitki. Toda Nemčija se nahaja na usodnem razpotju. Njeno zadržanje v bližnji bodočnosti zamore odločiti o vojni in miru, o mirovnem delu obnovitve ali o pospešenem obdobjevanju, kar je isto kakor vojna v zgodnjih letih. Zatorej je umevno, če spremlja inozemstvo zelo pazno notranjepolitične dogodke v Nemčiji.

Neprestano imamo pred očmi pojave, ki dokazujejo, da je v Nemčiji še vedno živ

bilo porušeni in poškodovanih več hiš; v prvem kraju je bila ena človeška žrtve.

Moskvi proti poplavi.

MOSKVA, 26. Glasom izjave komisije za omejitve poplave, proti spomladni nekatereh okrajem Moskve ogromna poplava. Snega je v severni Rusiji letos toliko, da se je bati katastrofalne povodnji za čas njegovega tavanja. Zanimivo je, da živi v priprostem ljudstvu prepričanje, da se take katastrofalne povodnji ponavljajo redno vsako 25. leto.

Mednarodni kongres komunistične omladine

MOSKVA, 26. Mednarodni kongres komunistične omladine je sklican za 21. junija v Moskvu. Tretji kongres internacionalne rdečih sindikatov se bo otvoril pa 25. junija.

Pred demisijo turške vlade?

CARIGRAD, 26. Narodna skupščina v Angori je na svoji današnji seji nadaljevala razpravo o ustavi, katere 25. člen daje predsedniku republike pravico za razpustitev zbornice. Po burni razpravi je prišel ta člen na glasovanje. Glasovanje ni imelo nikakega uspeha, ker ni bil dosežen določeni »quorum«. Po drugih brzojavkah iz Angore je skupščina na svoji večerni seji zavrnila omenjeni člen 25. Položaj da je postal s tem zelo resen. Misi se na demisijo vlade in na razpustitev zbornice.

PARIZ, 26. Listi poročajo iz Angore, da je narodna skupščina s 127 glasovi proti 2 zavrnila člen načrta za ustavo, predloženo od vlade. Večina ministrov ni bilo prisotnih pri glasovanju. Položaj je postal radi tega glasovanja zelo opasen.

oni zločesti bojni duh, ki je bil eden glavnih povzročiteljev svetovne vojne.

Eden takih pojavov je Hitlerjev proces. Tu vam sedaj obtoženci iz zadnjega ponesrečenega reakcionarnega puča na Bavarskem. Glavna obtožena Hitler in Ludendorff pa doživljata prave triumfalne ovacije bodisi v sodni dvorani, bodisi zunaj nje. Čudna je sodna obravnava proti omenjenima »veležadajalcema«, zakaj zdi se, kakor da so sodniki obtoženci. Veliko spoštovanje, ki ga izkazujejo sodniki Ludendorffu, spoštljivi pozdravi braniteljem, ovacije občinstva, ko Ludendorff zapuša sodno palačo, vse to dokazuje, da je velik del nemške javnosti še vedno dostopen za generalske kretnje svojih oboževanih vojskovodij. Ni čuda, če se množe kliči po vstajenju oboževanega naroda, ki naj stre verige versailleskega miru. In tajne oborožene mladinske organizacije se vsak dan bolj množe. Izid tega procesa bo le še bolj poglobil fanatično delovanje prenapetih bojevitihih nemških nacionalistov.

Fašizem je tudi njim vzor. Mussolini in njegovi uspehi kažejo smer nemškimi nacionalistom. Tudi oni imajo svojo Reko, tako oni govorijo, in to je mesto Gdansk, ki je v območju Poljske, tudi oni imajo svojo »Dalmacijo« itd. zakaj Francozi so ob Renu. In vse se da doseči, toda samo s silo, z orožjem. Zatorej takoj na delo! Tako govorijo nacionalisti in njihova propaganda nahaja odmev v širokih plasteh ljudstva.

Nacionalistični pokret utegne postati še usoden za nemški narod. Zakaj Francozi

bde s paznim očesom nad vsem tem potetjem in o pravem času bodo znali izbrati te nevarne brezumnosti nemškega sovražnika. Še vedno napenja Nemci bojno struno, še vedno se ne morejo vziveti v svoj položaj, še vedno goje blazne nade, da se utegne vse hkratu izpremeniti.

To napačno naziranje enega dela nemškega naroda je zelo nevarno za evropski mir.

Drugi pojav, ki dokazuje, da skušajo nekateri nemški krogi razburiti gotovo evropsko javnost s posebnim namenom, je zadeva objavljenih dokumentov o francosko-čehoslovski vojaški konvenciji, ki je tako ogorčila česko in francosko javnost. Eden najplivnejših nemških listov berlinskega »Berliner Tageblatt« je objavil dokumente, o katerih trde strokovnjaki, da so ponarejeni. Gotovi namreč kažejo, da so vzpizorili Nemci to gesto po nekem načrtu in da so bili o tej objavi predobveščeni še drugi inozemski listi, ki niso naklonjeni Čehoslovaki.

Namen je prozoren. Gotovi nemški krogi se neumorno trudijo, da bi zasejali spore in nezaupanje med bivšimi zavezniki. Zlasti si Nemci prizadevajo prostriti spor med Anglijo in Francijo in zmanjšati francoski vpliv v Ameriki. V ta namen skušajo ustvariti na Angleškem in v Zedinjenih državah Franciji neugodno javno mnenje. Ne glede na to, ali se jim bo to posrečilo, ali ne, je gotovo, da bodo Francozi prejšnjemu z veliko nezaupnostjo spremljali še taka miroljubna zatrevanja oficijelne Nemčije.

Pred kratkim je Francija s krepko poteto ustavila padec franka, ki se je začel naglo dvigati, in sicer tako naglo, da je že samim Francozom te dobrote preveč. Ta preobrat je povzročil velikanske izgube znanim nemškim bankam, ki so spekulirale s frankom. Očitno se je šlo za organizirano valutno ofenzivo proti francoskemu franku, o čemer so bili na Francoskem že prej obveščeni. Razni polomi nemških bankirjev pa morejo veljati kot dokaz za prejšnje domneve. Še celo Stinnes je moral prodati precejšnje število vrednostnih papirjev, da je pokril izgube, ki mu jih je prizadejal nagli porast franka. Tako so Nemci izgubili tudi to bitko proti Franciji, dosegli pa so samo to, da bodo Francozi še bolj oprezni in da se bodo še bolj krčevito držali versailleske pogodbe. Versaillska pogodba je podobna veriži, v katero je uklenjena Nemčija. Z vsemi sredstvi se skuša ujetnik otresti tega železja, toda čuvaj bdi in ne bo dopustil, da bi ujetnik verigo razbil.

Revanšni duh gre po vsej Nemčiji. Skrajna desnica postaja z vsakim dnem močnejša. Zmerne stranke bodo pri volitvah doživle brzokone občuten poraz. Največ bo trpela socialno-demokratska stranka. Z njenimi izgubami se bo okoristila komunistična stranka kot skrajna levica v političnem valovanju Nemčije, katere ljudstvo je bilo opetovano razočarano. Prvič po izgubljeni vojni, drugič po nesposobnem vladanju socialno-demokracije, ki je obetala mnogo, a ni ničesar napravila.

DNEVNE VESTI

Kaj se vse izmislijo!

Res je, da je za časa volitev dovoljena marsikatera misel, kateri bi se drugače smejali. Še hvalježi moramo biti gotovim ljudem, če v času volitev udarijo tudi malo na humoristično struno in poskribajo za smeh in zabavo. Toda žalostno pri tem je le to, da ne najdemo vedno lahkoverni ljudje, ki vzamejo najgorostnejše neumnosti za golo resnico. Tako se n. pr. v nekaterih vaseh po naši Čičariji agitira na sledeči način: Lipa, je drevo kapitalistov, kateri sadijo lipo za to, da lahko v njenem hladu počivajo. Sekirica, ta je tista, ki kmeti hrani, ker je ona njegova zvesta spremljevalka, ko gre v gozd po drva, ona mu pomaga, da si služi svoj vsakdanji kruh. Človek bi se smejal, ko kaj takega sliši, a zraven bi se zjokal, če pomisli, da se najdejo ljudje, kateri na kaj takega nasadejo. Upajamo, da se bodo do 6. aprila spametovali.

Drugi argument, s katerim se hoče izvabiti od naših ljudi čim več glasov, je ta: če oddajo svoj glas za večinsko stranko, bo zgrajena cesta Prebeneg - Pogorje - Jelovice - Dane - Vodice - Mune - Reka! Gotovi gospodje pozabljajo, da je ta cesta že sklenjena stvar in da je ni treba več objabljaliti. Cesta bo zgrajena če so volitve ali ne, ker je dekret že izdan! Tisti, ki objablja cesto za tvoj glas, bi ti ravnatoko lahko rekel: »Če boš v nedeljo volil zame, bo drugi dan pondeljek.« Ali pa: »Če boš volil zame, ti bom dal tistih tvojih 100 lir, ki jih imaš že v žepu!« Tako se lahko delajo volitve. No, znana trezna čiška pamet bo tudi sedaj pri teh volitvah našla pravo pot.

Kritično postopanje napram učiteljem

Naše šolsko vprašanje je še vedno odprta rana na našem narodnem telesu. Na naših osnovnih šolah uvedeni italijanski učni jezik pomeni nazadovanje našega šolstva in je prva stopnja k popolni odpravi slovenske in hrvaške učilnice. Vsekakor ne moremo molče gledati, kako umira naša ljudska šola in treba bo, da se odpravi ta krivica.

V zadnjem času se zdi, da se je jeza naših narodnih nasprotnikov, ki vedrjo in oblaščijo po raznih krajih naše dežele, obrnila proti učitelstvu. Za danes bi omenili tri slučaje, ki zopet kažejo, kako brezobzirna so oblastva v postopanju z našimi učitelji.

Učitelj Herman Kmet, ki je služboval v Podkrajju, mora čez mejo, ker ni tukajšnji državljani, dasi je vprašanje njegove opcije še nerešeno. Nekega dne je prišla fašistovska milica ponj in ga peljala v Gorico, nato v Vipavo, kjer ga je zaslišal komisar Nicoletti. Končno so mu dali razumeti, da naj gre iz države. Niso mu službe naravnost odpovedali, da ne bi stvar preveč krčala. Baje gre za neke spore, ki jih je imel imenovani g. učitelj v svojem službenem kraju z nekaterimi domačimi prvaki, ki so proti njemu spletkarili.

Drugi slučaj. Alojzij Zorž, učitelj v Postojni, ki je podpisal našo kandidatsko listo, je bil

Levica in desnica obe sta revolucionarni in obe imata kaj ugodna tla za svojo prevratno delo. Proletariziranje našega meščanstva se je izvršilo ob času socialno-demokratske vladavine. To meščanstvo je danes večinoma dovzetno za propagando skrajnih nacionalistov, ki mečejo odgovornost za vse zlo, ki je prišlo na Nemčijo, na socialiste in na »judovski« markizem. Velik del tega meščanstva bo odlegnilo svoje glasove socialni demokraciji. To meščanstvo išče danes rešitev v »močni roki« novega militarizma, ki ga pridiguje nacionalistični hujskaci.

Delavstvo je tudi razočarano po delu svojih voditeljev. Vkljub temu, da je socialna demokracija bila soudeležena na vladi, ni znala preprečiti niti odprave osumnega delavstva. Revščina, vedno slabši izgledi v prihodnost, dolgotrajno obsedno stanje, neiskrenost socialističnih voditeljev, vse to je nazdevalo do sedaj kompaktne množice socialnih demokratov. Mnogi bodo oddali glasove za komuniste, ali pa se bodo vzdržali volitev.

Predvideva se torej pojačanje skrajnih parlamentarnih skupin na škodo zmernih struj. Mogoče je, da ne bodo skrajne skupine imele večine, vendar pa je skoraj gotovo, da bo imela bodoča zbornica precej drugačno lice in da bo usmerjena na desno. In v tej desni struji bodo prevladovali skrajnejši, četudi ne bodo številno močni. Prevladovali bodo vsled svoje glasnosti, svoje fanatične zagrenosti in pa zaradi tega, ker bodo razpolagali, kakor že razpolagajo danes z oboroženimi četaši, ki bodo znali strahovati ulice.

Če bo bodoči nemški zbornici skrajna desnica dala obilje, potem je pričakovati še hujskih zapletitjav med Nemci in Francozi. Poslednji ne bodo nikakor voljni trpeti, da ne Nemčija tajno obkrožuje in še nadalje odloga s plačevanjem svojih obveznosti. Vsekakor bodo Francozi napeli vse sile, da oslabe Nemčijo in se ne bodo dali zapeljati po oficijelnih izjavah, če pa bi imela dejanski vladati skrajna desnica. Prisostvovati utegnemu prizoru, ko bo država v državi, položaj, ki bi bil do gotove mere podoben onemu v Italiji pred zmagovitim pohodom fašizma v Rim.

Mnogo so upali in upajo nekateri Nemci od Rusije. Zmaga belega terorja in skrajnega nacionalizma pa utegne ohladiti tudi razmerje do Rusije. Na ta način bi Nemci izvedli popolno izolacijo svoje države ter s tem brezprimerno poslabšali svoj položaj.

Iz navedenih razlogov ni čudno, če gleda ves svet z napeto pozornostjo na notranji razvoj političnih dogodkov v Nemčiji. Zmaga ene ali druge skrajne struje v tej ali oni obliki bi ogrozila prav resno evropski mir.

Če računajo Nemci na angleške simpatije in na njihovo pomoč v slučaju konflikta s sosedno Francijo, se bržkone silno motijo. Sicer pa uvideva ta del nemške javnosti, ki zmerno promatra položaj svoje države. Od zmage zmerne struje je torej odvisna bližnja bodočnost Nemčije: ali gremo naproti sanaciji, ali pa v kaos, ki bo ogrozil mir v Srednji Evropi.

nenadoma premeščen v Knežak. Za nameček mu očitajo, da je otrokom v šoli prepovedal govoriti italijanski. Gospod podprefekt Stranieri ga je torej sredi leta brez kakšne disciplinarne preiskave samovoljno premedil, da mu da občutiti svojo moč in pa da dokaže svoj hipertonizem.

Tretji slučaj. Jože Mislej je bil dosedaj učitelj na večrazrednici v Sempetru na Krasu, kjer je vestno vršil svojo službo v zadovoljstvo ljudstva in tudi šolski nadzornik je bil z njegovim delom izredno zadovoljen. Tudi njega so nenadoma prestavili v Bukovje, nekoga Malalana pa na njegovo mesto. Malalan je, mimogrede omenjeno, član fašistovske milice in on je hotel priti v Sempeter, zato je napel vse sile, da so prestavili tovariša in je postalo zaželjeno mesto presto. Ker je bil ta slučaj tudi tako kričec, so zopet iskali pretezo in jo našli. Sempetrski komisar je ukazal g. Misleju, naj agitira za Lego Nazionala, naj pozdravi zastopnike omenjenega raznarodovalnega društva, kar pa je on odklonil, češ naj to napravi špecialist za italijanščino. Tudi so ga povabili na slavnostno kosilo, g. Mislej pa se vabilu ni odzval, zato ga je torej goj. podprefekt Stranieri kaznoval s tem, da ga je premedil v Bukovje. Tako je bila koza cela in volk sit.

Ugotavljamo: premeščenja slovenskih učiteljev se vrše samovoljno, po večini, ker so pri tem prizadeti osebni interesi nekaterih koritarjev; premeščenja se vrše kar med letom brez tehtnih razlogov. To je protipostavno in nečloveško. Nobenemu omenjenih gospodov ne morejo očitati kakšnega disciplinarnega pregreška. Razni gospodje podeželski oblastniki delajo kar na svojo roko, ne menijo se za zakon, poštenje, človečnost. In tako postopajo proti našim učiteljem, med katerimi ni niti enega, ki bi mu mogli dokazati kakšen političen zločin niti v onih tako burnih časih prelopetke dobe. Nasprotno, učitelstvo je vedno pomirjevalno vplivalo na ljudstvo in si ni zaslužilo tako mačhovskega postopanja in one zagrinene nenaklonjenosti oblastev.

Pogreb Bazilija Keber, čigar o.mrtinco smo objavili v včerajšnji številki našega lista, se bo vršil danes ob 2 in pol popoldne in ne ob 3, kakor je bilo prvotno določeno.

Odprava taks pri poštnih listih. Radi trgovskih odnošajev morajo tukajšnji državljani pogostoma hoditi v Jugoslavijo. Pri tem pa ne dela nobena stvar toliko težav, kakor nezašlišano visoka taksa za potne liste. Mnogo važnih opravkov ostaja nerefenih, trpi naša trgovina in drugi interesi — in vse to zaradi zelo velikih izdatkov in sitnosti, katere imajo ljudje pri dobivanju potnih listov. Skoraj povsod so to abnormalitete odpravili, le pri nas je še ta preko vseh mer neznosna izjema. Zato pozivamo vsakega najmerodajnejše faktorje, naj nemudoma uporabijo pri odločujočih gospodnih vseh svojih uplih, da bi se potovanje preko meje vršilo brez taks in le proti navadnemu potnemu listu. Ta interes morda še v večji meri zadeva Italijane same, zato bi bilo zelo

umestno, ko bi se za to koristno zadevo po-
tegnili tudi italijanski listi.

- Deset zapovedi za volilce**
1. Pojdi osebno na volišče!
 2. Ne pozabi volilne izkaznice doma!
 3. Bodi na volišču že ob 7. uri!
 4. Vzemni s seboj črn, osipčen svinčnik!
 5. Ko ti da predsednik komisije glasovni-
co, pregledaj jo, če ima tekočo številko
(pisano), podpis člane komisije in
pečat!
 6. Voliti moraš v kabini!
 7. Znak svoje stranke prečrtaj na gla-
sovnici! Druge znake pusti pri miru!
 8. Če dobiš pokvarjeno glasovnico ali če
jo sam pokvariš, ne oddaj je; ampak
zahtevaj od predsednika komisije
drugo!
 9. Ko ti predsednik da glasovnico, pazi
iz katere žare ko vzame; in ko jo ti
njemu vrneš, pazi, da jo položi v
drugo žaro!
 10. Pazi, da predsednik, predno odloži
glasovnico v drugo žaro, odtrga od nje
repek!

Društvene vesti
Slov. akad. ler. društvo »Balkan« ima danes
ob 20.30 običajni sestanek. Odborova seja se
bo vršila uru poprej. — Odbor.

Iz tržaškega življenja

Smrti deklice, ki je skočila pod vlak. Po hu-
dih mukah je včeraj popoldne umrla v mestni
bolnišnici 20-letna Rozalija Stare, o kateri
smo poročali, da je v bližini železniške po-
staje na Vrdele skočila pod vlak in pri tem
zadobila smrtonosne poškodbe.

Podrobnosti o požaru na Katinari. Včeraj
sno na kratko poročali o požaru, ki je iz-
bruhnil predpreteklo noč na Katinari. Ogenj
je nastal v podstrešju hiše, kjer se nahajala
pošta. V podstrešju je bilo spravljeno razno
kmetijsko orodje in velika množica sena. Tr-
žaški gasilci, ki so prihiteli na lice mesta, so
po večurnem napornem delu ogenj, ki je
ogrožal tudi bližnja poslopja, pogasili. Uni-
čenih je bilo par sto stotov sena; tudi hiša
je močno poškodovana. Lastnica poslopja,
Ema Spetič, trpi približno 20.000 lir škode, ki
je pa krita z zavarovalnico.

Poskušeni samomor grškega begunca. Včeraj
okoli pol dne je skočil s pomola »Audace«
v morje postaran mož. Dva policijska agenta,
ki sta to zapazila, sta s pomočjo navzočih
mornarjev potegnili moža iz vode. Na lice
mesta policijani zdravnik rešilne postaje mu
je podal prvo pomoč, nato ga je dal prepeljati
v mestno bolnišnico. Tam se je neznanec iz-
kazal za 65-letnega grškega begunca Mihaela
Kapellasa, rodom iz kraja Kalimnos v Dode-
kanesu. Mož je prišel v naše mesto pred par
meseči in je stanoval v ulici Volto št. 4. Iz-
javil je, da je storil obupni korak radi bede;
tekmo zadnje grško-turške vojne je namreč
prišel ob vse imetje.

Ubogi starec je ostal v bolnišnici; njegovo
stanje pa ni nevarno.
Um se ji je omaril. Včeraj popoldne je
bil zdravnik rešilne postaje poklican v ulico
Commerciale, kjer je neka mlada ženska ka-
zala očividne znane blaznosti. Dospelci na
lice mesta je zdravnik našel 28-letno zasebno
Karmen Zigo, stanujočo v hiši št. 30 v ome-
njeni ulici. Ženska je tožila, da jo preganjajo
ter da ji strežejo po življenju. Zdravnik je
uvidel, da ima opraviti z blazno žensko. Po-
miril je revico, nato jo je dal prepeljati v op-
azovalnico.

Mož, ki ne ceni denarja. Včeraj popoldne je
v ulici Mazzini vzbudil pozornost mimoido-
čih ljudi precej dostojno oblečen mož, ki je stal
na vogalu ulice S. Lazzaro ter blebetajoč ne-
umnice besede listal po hranilni knjižici. Ne-
nadoma je čudni možakar vzel iz knjižice sto-
lirski bankovec ter ga pričel trgati. Navzoči
ljudje so uvideli, da ga ne more biti pri
zdravi pameti. Nekdo je obvestil telefoničnim
potom o dogodku rešilno postajo, odkoder se
prihitel na lice mesta zdravnik z dvema po-
strežnikom. Poslednja sta neznanca spravila
v avto, s katerim je bil nato prepeljan v op-
azovalnico. Sodeč po hranilni knjižici, izdani
od »Banca Commerciale Triestina«, je mož
neki Gualtiero Losago; njegove istovetnosti
ni bilo mogoče podrobneje dognati.

Vesti iz Istre

Podstenje. Na naš cerkveni praznik, dan sv.
Jožefa, nas je obiskal član volilnega odbora
za bistrski okraj. Kljub neugodnemu vremenu
sno se obenem z vaščani iz sosednih vasi
zbrali okrog njega v snegu pod milim nebom.
Z zanimanjem smo poslušali izvajanja, kako
se mora volilce obnašati na volišču. Prav
je rekel govornik, da nas Podstenjane ni
treba še iz spominjati na našo narodno dol-
žnost. Tako bo tudi. Sedaj vemo, kako se voli,
za ostalo bomo že skrbeli mi. Žal nam je, da
na dan 6. aprila ne bodo zelenele lipe, da bi
tako lahko kakor pri zadnjih volitvah šli na
volišče z vidnim znakom za klobukom ali na
prsih, ki bi pričal o naši narodni zavednosti.
Niš ne de; saj dobimo na volišču glasovnico
in dobro vemo, kje je naša lipa.

Munc. Žal nam je bilo, da smo prepozno
zvedeli za shod v Podgradu, kjer bi bili imeli
priliko videti in slišati našega prvoboritelja
dr. Wilfana. Zato smo bili tem veseljeji, da
nas je preteklo nedeljo obiskal g. dr. Mikuletič.
Zbrali smo se vsi okrog njega ter napolnili
največji skedenj v vasi in poslušali njegovo
živo besedo. Svet bo videl dne 6. aprila, da
je ta beseda pri nas zavednih Cihljah padla na
redovna tla.

Starad. V nedeljo, 23. t. m. je bil za naše
staro ponosno gnezdo na hribu poseben dan.
Obiskal nas je odposlanec političnega društva
»Edinost« v Trstu. Vsi smo se zbrali na trav-
niku pred cerkvijo, celo vaščan z bergljami,
ki ne more hoditi, ni manjkalo. Hvaležni smo
naši politični organizaciji, da je skrbela za
pouk naših volilcev in kakor preteklo ne-
deljo pred domaćo cerkvijo, tako bomo dne
6. aprila vsi kot en mož zbrani na volišču.

Volilni shod v Trsteniku (Čičarija). Na praz-
nik, 25. t. m., se je vršil shod v Trsteniku v
Čičariji. Govoril je poslanec in kandidat dr.
Ulrike Stanger. Shod je zelo dobro uspel.

**Ne zavrzite volilnih
legitimacij!
Brez legitimacij
ne morete voliti!**

Vesti z Goriškega

Volilni boj na Goriškem. Slovenski volilni
odbor se še vedno omejuje na podrobno, in-
tenzivno delo, v odkrit volilni boj je stopil
dosedaj edino le v Mirnu in v Komnu. O
kakih direktnih nasiljih tako z ene kakor z
druge strani ni ničesar slišati, edino le v
Dornbergu se je dogodil v soboto zvečer ne-
prijeten incident, ki pa ni imel na srečo ni-
kakih resnih posledic. Italijanski tisk hoče na-
prti odgovornost za ta incident Slovincem,
česarvno so ga po naših informacijah izzvali
in povzročili fašisti, kar bo tudi dognala že
uvedena preiskava, vled česar se ne maramo
spuščati v podrobnosti in prerakanja. Zato je
tem več indirektnih nasilij na slovenske vo-
lice. Kdor je v kakoršnikoli odvisnosti od
vlade ali od fašja, tega skušajo z grožnjami za
obstaneke vpreči v fašistovski agitacijski voz
ali pa vsaj uplivati, da bo oddal svoj glas za
fašistovsko listo. Potom fašjev se delijo od
vlade nakazane podpore, v nekaterih slučajih
se vse potom fašjev izplačuje, tudi vojna od-
škodnina, slovenskim volilcem se obljublja
zlata nebesa na zemlji, ako bodo glasovali za
fašistovsko listo. Torej ni sicer fizičnega na-
silja, je pa zato tem večje duševno, moralno
nasilje!

Na italijanski strani so se pričeli malo gi-
bati goriški fašisti, medtem ko ostale stranke
ne dajejo nikakih vidnih znakov življenja od
sebe, mogoče pa je tem bolj intenzivno njihovo
nevidno življenje. Goriški fašjo je priredil v
nedeljo v Verdijevem gledališču volilni shod, na
katerem se je predstavil volilec goriški kan-
didat odv. Marani. Njegovo čitanje je pustilo
ne ravno mnogostevilne poslušalce docela
hladne, edinele ob koncu, ko se je obrnil na
naš naslov, je zakipela v starem bojevniku
proti goriškim Slovincem zopet vroča kri in
ravnatko se je razvnelo tudi občinstvo. Sicer
prvi odstavek njegovega apostrofa na goriške
Slovince, da naj složno delamo za gospodarski
preporod goriške dežele, popolnoma odobra-
vamo, odobrili bi tudi drugi odstavek, da se
politika ne dela s kolonjsko vodo in da nas
ne bodo traktirali z žametnimi rokavicami,
če bodo slovenski »mestastori« vzbujali so-
vraštvo do Italijanov in vodili antitalijanski
politiko. Tode, ker vemo, da je pri italijanskih
fašistih vsak Slovenec, ki se bori za pravice
svojega naroda, »mestastore slavo«, ker vemo,
da pomenijo naše zahteve po slovenskem šol-
stvu, slov. uradnem jeziku itd. antitalijansko
politiko, se ne strinjamo z odv. Marani-jem,
dokler ne razjasni teh pojmov. Včeraj, v sredo,
ob 11. je govoril istotako v Verdijevem gle-
dališču kandidat dr. Dudan. Nekaj naravnost
nerazumljivega in nezdružljivega s pojmom
volilne svobode je dejstvo, da so morale biti
med njegovim govorom, od 11.—12.30, na po-
velje goriškega fašja zaprte vse trgovine in
vsi javni uradi. Toda navzlic temu ukrepu
goriško gledališče ni bilo tako napojeno,
kakor bi se lahko pričakovalo vsled višje
omejene odredbe. G. Dudan nas, kot narodne
manjšine, sploh ne priznava. V Italiji se mo-
rajo vsi čutiti Italijane. Kot veliko koncesijo
smatra okolnost, da se nam dovoljuje v lastni
hiši (doma) raba slovenskega jezika, pa tudi
tja bi vpeljali videmski obmejni politiki ita-
lijanski »uradni« jezik, ko bi mogli v vsako
slovensko rednino postaviti posebnega komi-
sarja. Ker je pa to neizvedljivo, zato so nam
dovolili to koncesijo. Pač pa hoče g. Dudan
v zbornici zahtevati dobesedno izvajanje ra-
pallake pogodbe, da bodo zajamčene oni pe-
ščici Italijanov v Dalmaciji in tudi izpolnjene
vse one pravice, ki jih nudi pogodba, da ne bo
na milost in nemilost izročena tuju-barbaru.
Gorič je v kratkih besedah obetal bodočnost,
o kateri se ji prej še sanjalo ni; vendar pa so
Goričani sprejeli to prerokovanje z grobno
tišino, ker so že preveč bili razočarani. Govor
ni naredil takega vtisa, da bi se g. Dudanu
splatlalo tako dolga pot. Tudi Bandelli in Pe-
ternelli napenjata vse sile, da bi zbrala čim
večje število odpadnikov in s tem diskreditirala
slovensko ljudstvo, zato pa akreditirala
same sebe v Vidnu in v Rimu. Zlasti bojevit
je Bandelli, odkar je postal vitez, nasprotnike
poziva na junaški megalan v stvari, da nje-
gova viteška sablja, ki je bila skovana v
Vidnu in »požegnana« v Rimu, poseče vse
nasprotnike.

Veliki volilni shod za vipavsko dolino
bo v Ajdovščini v nedeljo, dne 30. t. m.
Ta shod obeta, da bo eden največjašnih.
Sicer pa je prav potrebno, da potegne preko
naše doline zdrava in kreпка politična burja.
Udeležite se ga vsi volilci iz Ajdovščine in
Sturij in bližnje in daljne okolice:

iz Ustij in Uhanj,
Planine in Budanj,
iz Otlice in z Dola,
s Podkraj in od Cola
Vrhpolci in Vipavci,
vsj Zabeljci, Dobravci,
Lokavec in Stomaž,
in Cesta in Kriz-Kraž,
kjer Luilik komisar
izdal je našo stvar,
četudi ste fašisti
in ne Slovinci čisti,
volilci od povsod
vsi pridite na shod!

Goriški podprefekt komendant Nicolotti na
agitacijskem potovanju po Vipavskem. Kakor
poročajo italijanski listi so se Pisentijevi vo-
lini shodi po Vipavskem zelo dobro obnesli.
Gotovo pa je, da je njih slava večja kot njih
volilni pomen. Eden najzlažnejših je bil v Aj-
dovščini in poudariti je treba virtuoznost, s
katero je bil prirejen. Gledališka dvorana na-
bita polna — toda kdo so udeležniki? Med
nedeljsko maso čaka tik Ajdovščine pred
Putrihi več avtomobilov, pripravljeni sta mi-
lica in godba in »ko sveta masa mine, ta prva
ven leti« kakor po navadi dolga procesija
moških, njej na čelo se postavite — ne bodite
leni — godba in milica, tudi fotograf je že pri
rokah in avtomobil vstopi počasi in dostojan-
stveno na fašistovski volilni shod. Kandidat
Pisenti in vitez Bandelj in Peternel se spre-
jemajo slovesno, ves trg je okrašen z zastav-
kami, sprejemajo jih župani iz vse doline, njim
na čelu ajdovski župan Kovač. Ni vrag, da ne
bi bilo sprejema, ko jih vodi po njih agit-
acijskih zborovanjih sam goriški podprefekt
Nicolotti, ki je uradno napovedal svoj obisk
in je udeležba županom zaokazana. Kar se
tiče posebej župana Kovača, se drži pri le-
tošnjih volitvah precej rezervirano, menimo
pa, da je njegov čelo pri fašistovskem shodu
nedolžno, vršil je le vestno in točno, kakor
vselej, svoje uradne dolžnost in Italijanski
listi bi pisali resnico, ko bi omenjali na čelu
g. podprefekta Nicolottija namesto župana
Kovača. Govorili so: Pisenti, Bandelj in Peter-
nel; toda njih govori so rodili v večini vo-
licev tih odpor in kakor nalašč, je ravnokar
dospela številka »Edinosti« v svojem uvodnem

članku istega dne prinesla ves odgovor na
držne fašistovske trditve. Zanimiv je bil raz-
hod. Fašjo je namreč odredil, da se shod fo-
tografira, tedaj pa je bila večina udeležencev
v vidni zadregi in kdor je le mogel, jo je po
tistem odkril. Dobro je, da so volitve dne 6.
aprila tajne.

Vrlina viteza Peternela. G. Peternel ni samo
junaški vitez, večkratni komisar, ravnatelj
»Nove dobe«, ampak tudi strokovnjak na
finančnem polju. Tako vsaj piše poslednja
»Nova doba«, ki g. Peternela dobro pozna,
saj je on njen urednik. Mi, ki g. Peternela še
dobro ne poznamo, vemo dosedaj samo, da
je že sprito gornjih naslovov dobro uredil
svoje lastne finance in v toliko mu zaenkrat
tudi mi priznavamo strokovnjakstvo na finan-
čnem polju.

Sotrudniki »Nove dobe«. Dosedaj smo mi-
slili, da se samo uvodni članki prevajajo iz
italijansčine v slovenščino in da so vsaj oni
bori dopisi izvirno slovenski, toda motili smo
se. Poslednja »Nova doba« prinaša dopis iz
Idrije, katerega je uredništvo tako nerodno
prevredlo v slovenščino, da je navzlic prevodu
jasno razvidno, da ga je napisal italijanski
»idrijski fašist«. Gg. ravnatelj, v bodoče malo
več opreznosti, kajti drugače bodo še slepi
spregledali.

(Dolje na IV. strani)

Mali oglasi

NOVA prodajalna dragocenih kovin bo plače-
vala krone in goldinarje eno stotinko dražje
kot po objavljenih cenah. Via Borsa 2. Tele-
fon 12197. 371

ZLAT, srebrn in papirnat denar se kupuje in
prodaja po zmernih cenah. Menjalnica via
Giacinto Gallina 2, (nasproti hotela Mon-
cenisio). Telefon 31-27. Govori se slovensko. 13

BABICA, avtorizirana, sprejema noseče. Niz-
ke cene. Zdravnik na razpolago. Govori slo-
vensko. Slavec, Via Giulia 29. 306

ODLIKOVA KROJAČNICA AVUGUST
STULAR, Via S. Francesco 34, III. izdružuje
vsakovrstne obleke po konkurenčnih cenah.
Obleke po meri od L. 300 naprej. Prvovrstno
delo. Velika izbira tu- in inozemskega
blaga. 350

Danes je po dolgi in mučni bolezni mirno v
Gospodu zaspal v 71. letu svoje starosti
Franc Trnovec

Zalujoča soproga Lucija, otroci Antonija
por. Forstga, Marija por. Bandel, sestre, zetje
Gregor in Dragotin in vnuki naznanjajo to
tužno vest vsem sorodnikom, prijateljem in
znancem.
Pogreb dragoga pokojnika se bo vršil v čet-
tvek, dne 27. t. m., ob 14.30, iz hiše žalosti
Rojan-Scala Santa št. 306.
TRST, dne 26. marca 1924.

Novo pogrebno podjetje Corso V. E. III 47.

Potrti neizmerno žalosti naznanjamo
vsem sorodnikom, prijateljem in znancem,
da je naša ljubljena mati, tašča in stara
mati

Vincenca vl. Ostrouška
v 76. letu svoje starosti, danes zjutraj,
mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb se bo vršil jutri, v četrtek, ob
3. uri popoldne, iz hiše žalosti pri Sv. M.
Magd. zg. št. 719 v cerkev k Sv. Jakobu
in od tam na pokopališče.
TRST, 26. marca 1924.

Zalujoči ostali.

TRTE cepljene, prvovrstne L 80, II. vrste L 40,
bille L 20 sto komadov. Pri večjih naročbah
popust. Trtnica Forčić Ivan, Presejre p.
Komen. 136

KRONE, srebro, zlato in platin kupujem.
Plačam več kot drugi. Zlatarna Povh Al-
bert, Trst, via Mazzini 46. 25

ZALOGA vina, J. Cink in sodrugi, via C.
Ghega št. 8, na dvorišču, prodaja vino belo,
prve vrste, v sodih in v steklenicah od 1 l.
po konkurenčnih cenah. 354

ZLATO, srebro, briljante, plača po najvišjih
cenah, Pertot. Via S. Francesco 15, II. 26

DVA PROSTORA, jako pripravnega za zalogo,
v ulici Nicolò Machiavelli št. 8, v poslopju
Assicurazioni Generali, se oddata takoj. Po-
nudbe pod »Dva prostora« na upravnistvo. 363

PEKOVSKI POMOČNIK, dobro izurjen vseh
pekovskih del, se sprejme takoj. Ivan Turk,
Idrija. 365

Nenadna smrt je izrgala danes iz naročja svojih dragih v 62. letu svoje starosti

RUDOLFA POLENCIČ
občinskega tajnika v Tolminu.

Občinski svet tolminski, potr vsled izgube svojega najboljšega uradnika, ki je skozi
25 let neumorno in z obduvanjavi vrednim čutom dolžnosti izpolnjeval vsake uradne naloge,
se čuti dolžnega naznaniti izgubo biagopokojnega svojega tajnika vsem, vsem ki so ga
poznali in ljubili.
Pogreb pokojnika se bo vršil iz hiše žalosti v Tolminu 71 dne 26. t. m., ob 16. uri, na
domače pokopališče. (235)

OBČINSKI SVET

ZAHVALA
Vsem onim, ki so nam ob priliki bridke izgube drage pokojnice, gospe

Štefke Kosovel roj. Slamič

stali ob strani s tolažilno besedo in dejanjem ter vsem onim, ki so blagopokojnico spre-
mili na njeni zadnji poti v tako obilnem številu, izrekamo tem potom najljubljeno za-
hvalo. Posebna zahvala bodi izrečena č. d. duhovščini, pevskemu zboru ter vsem darovalcem
krasnega cvetja. (280)

V ČIRIČIAH, 25. marca 1924.

Rodblini: Kosovel, Slamič.

POSTOJNA
Vila Jurca: 9-12; 15-18

ZOBOZDRAVNIŠKI AMBULATORIJ
Dr. CICERO
Tehnična ravnatelj: J. FRIEDMAN in N. PIEL

Vsa dela se izvršujejo po zadnjem berlinskem in dunaj-
skem sistemu.

Zdravljenje brez bolečin. Vsa dela so zaimunčena. 234

SENOŽEČE
v gostilni M. Zelen: v ponedeljkih in sredah 8-12; 14-18

LIKVIDACIJA
vsega blaga
kise nahaja v našem skladišču
Via Mazzini
štev. 39

LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA

Glavnica in rezerva Dinarijev 60.000.000—
Telefon: 5—18, 22—98

PODRUŽNICA V TRSTU
CENTRALA V LJUBLJANI

Glavnica in rezerva Dinarijev 60.000.000—
Telefon: 5—18, 22—98

Obrestuje vloge na vložnih knjižicah po 4 %, na tekočih računih po 4 ½ %
vezane vloge po dogovoru. — Prejema DINARJE na tekoči račun in jih obre-
stuje po dogovoru. — Izvršuje vse v bančno stroko spadajoče posle.

Najprikladnejša zveza z Jugoslavijo

Podružnice:
GORICA, Brežice, Celje,
Črnomelj, Kranj, Maribor

Podružnice:
Metković, Novi Sad, Ptuj,
Saraievo, Split

Blagajna je odprta od 9/1—12/1, in od 14/1—16

PODLISTEK

Paul Bourget:

JEČA
(La Geôle)
Poslovenil F. P.

Ako odpotuje s tem vlakom, bi prišla preko
Calais-a v London ob sedmih zvečer. Ta vlak
bo vrela. Toda kako? Vse vprašanje je bilo za-
njo v tem, ali ostane Ivan-Marija on pred-
poldne doma ali ne, predvsem pa, ali pride
v njeno sobo. Ni prišel. Proti deveti in pol je
odšel z doma na konju, ki so mu ga bili pripel-
jali popolnoma osedlanega na notranje dvor-
šče. Z napetim ušesom in z utripajočim srcem
je poslušala Sabina peket kopit na tlaku. Ste-
kla je k oknu ter videla jahača, kako je krenil
skoz velika vrata v ulico Viljeum. Ona sama
je bila dobra jahaalka ter je po nervozni hoji
živali takoj spoznala, da je morala biti nervo-
zna tudi z njo, ki je držala vajeti. In to je bil
zanjo nov znak, da se v svoji bojazni ni va-
rala. No, sedaj ni de del lemla je svobodno
polje. Pozvonila je.

— Naj mi gredo po kočijaža, je ukazala
hišniku. Marcelini pa je rekla: »Julko topo
oblecite, jo vzamem s seboj na kratko poto-

vanje.« Guvernanta je napravila začuden obraz
in ravno tako tudi njena sobarica, ko je videla
tri kovčge, ki so bili že prapravljeni. Ona pa
se ni dalje menila zato. In čemu bi se? Zopet
je sedla k mizi, in sedaj zadnjikrat, ter napi-
sala svojemu možu pismo, ki ga to pot ni uni-
čila. Prišel je kočijaž. Kovčgi so že naloženi.
Preostaja ji le še, da se poslovi od svojega
sina, katerega je bila to jutro jedva pogledala,
in sicer nalašč, da bi ne izdala svojega ganotja.
Šla je k vratom učilne sobe, kjer mu je Mar-
celina ravno ukazovala, naj konča neko nalo-
go. Ko pa je prišla pred vrata, se je zbalala sa-
ma sebe in ni stopila v sobo. Ko pa je šla s
svojo hčerko, katero je držala za roko, po
stopnicah, jo je Julka nepričakovano vpraša-
la:

— »Kaj vam je mraz, mama? Kako se trese-
te!« Deklica je opazila, da tečejo materi solze
po licih, ter je zopet vzkliknila: »Pa kaj vam
je, mama?«

— »Nič, moja dragica,« je odgovorila ona, jo
vzdignila v naročje ter jo začela poljubljati,
kakor bi jo hotela pojesti. Ki je čutila na svo-
jem srcu to malo bičje, ki ni imelo nikogar več
razen nje, so se ji zopet povrnille njene moči.
Prišla je vrata, da ji odpre vrata pri ko-
čiji. Sabina ji je izročila pismo za svojega moža,
rekoč: »Za gospoda, takoj ko se vrne do-
mov...« Nato je ukazala kočijažu prav na

glas: »Na postajo ob cesti Henri-Martin in hi-
tro.«

S tem da se je dala odpeljati na to postajo
mestne železnice, ni samo hotela zapeljati na
krivo pot morebitno takojšnje zasledovanje,
temveč je bila tam blizu tudi ulica Dufrenoy.
Vzela je vzorec za brzojavke ter z roko, ki so
ji ni več tresla, je napisala nanj v angleščini
Saintenoisov naslov in pod njim še sledeče
enostavne besede: »Ob sedmih bomo na po-
staji Viktorije.« Sabina. In takoj potem se je
že peljala sama z Julko proti severni postaji.
Ura na njeni zapestnici je kazala okoli enaj-
stih. Se pet in šestdeset minut in potem pope-
lje vlak njo in njeno hčerko. Kaj bo neki na-
šla »tam doli«, kakor je bila rekla, ko se je
poslavljala od svojega ljubavnika? Srečo. Ona
to ve, ona to čuti. Kaj pa pušča za seboj? Sina
siroto, zapuščenega moža, njegovo ime one-
časeno, morda tudi kako žaloigro. Tudi to
ona ve, tudi to ona čuti. In da bi uspravila
svojo vest, ki je ni hotela nikakor slišati, je
ponavljala tihot sama pri sebi brez konca in
kraja: »Nisem mogla več. Preveč ga ljubim,
preveč ga ljubim...«

Smrtna kosa. V ponedeljek je umrla po dolgi in mučni bolezni v Gorici 37-letna gospa Ivana Plesničar, soproga pisarnovodje Franca Plesničarja. Zapustila je žalujočega soproga in štiri nedoročene otroke.

Pod komisarškim solncem. Z odlokom goriškega podprefekta Nicolottija je razpuščen občinski svet v Renčah in odstavljen dosedanj župan g. Duršol. Zgodilo se je to baje radi nerednosti, ki so vladale v občinski upravi.

Za občinskega komisarja je imenovan znani goriški fašistovski voditelj časnika Viktor Graziani, ki naj pripelje zgrešeno občinsko upravo zopet na pravo pot.

«Splošno slov. žensko društvo v Gorici» bo imelo dne 30. t. m. ob 4. uri popoldne svoj občni zbor v društveni sobi hiše št. 7 v ulici S. Giovanni (čez dvorišče).

Vabljeni so vse članice, da se ga polnoštevilno udeležijo in da po možnosti poravnajo znostalo članarino.

O te ženske. 21-letni vojak Lovrenc Paputa iz Milana je bil dodeljen straži municijskega skladišča v Ločniku. V utihu v dolgočasni službi na straži so mu bile misli na njegovo zaročenko, ki so jo povsod spremljale, iz stranskega stolpa je donela v nočni tišini žaljubljena pesem, polna sladkega hrepenenja. Tako so minevali dnevi in tedni in bližal se je čas, ko zopet uzre njo, ki mu je obljubila zvestobo do... preklica.

V ponedeljek zjutraj je namreč Paputa prejel hladno pismo, v katerem mu zaročenka odpoveduje svojo ljubezen. Pismo zaročenke je porazno vplivalo na Paputo. Pisal je takoj tri pisma, eno starišem, drugo zaročenki in tretje odprto, v katerem naznanja, da si je vzel življenje, ker ga je zapustila zaročenka, in še istega dne si je pogladi iz puške kroglo v srce, ki ni moglo prebrati težke prevare.

V brezupnem stanju so ga odpeljali v goriško bolnišnico. Težka poslednja pot. V Gorah nad Idrijo je Bog poklical k sebi dne 8. t. m. 82-letnega Jožeta Vidmar iz Jeličnega vrha. Duši ranjkega je bilo lahko odjadrati v nebeske višave, težko pa je bilo izročiti njegovo grešno telo materi zemlji, ko je par dni prej snežilo brez prestanka in so bili snežni zameti do pet metrov visoki.

Vasčani so naložili krsto na male sanke, privezali za nje dolgo vrvo, katero je vlekel osem pogrebcev, medtem ko sta dva pazila na krsto, da se ne prevrne. Z velikim naporom so pogrebci, vsi spehani, privlekli pokojnika do cilja poslednje poti, do groba.

Dvakrat se obesil in bil dvakrat pokopan. O tem čudnem dokodku smo prejeli še sledeči dopis:

Kakor je vsa ta zgodba čudna in žalostna, se je vendar dogodila pretekli teden v Ajdovščini. Prišel je sem bogveodkud, poln reve in nadlog, beraški človek z malho na rami. Res je sicer, da ubožstvo ni največje hudo in da se berači po navadi ne obešajo, toda on se je navlečel bomega malharskega življenja, odpel si je v drevoredu pas in se resnično obesil. Toda pas se mu je utrgal in tudi poredna mladina mu ni dala, da bi mirno dokončal žalostni tek svojega življenja. Bežal je pred njo tja proti Hublju med gosto vrbo, kajti njegov sklep, da konča z vsem, je bil trdnosti ko njegov pas, in tu ga je izvršil zavestno in junaško do konca, višje prostovoljno na nizkem grmu, s katerega bi se bil do zadnjega hipa lahko rešil, ko ne bi bil tako trdno odločen za pot na oni svet.

Podobno kakor njegovi ubogi duši, ko se je odpravljala na drugi svet, se je godilo tudi njegovemu revnemu telesu. Menil je, ko se je popolnoma odpovedal svetu in ni zahteval od njega prav ničesar več, da sta se pobotala in da mu ni nič več dolžan. Toda prišla je na lice mesta sodna komisija in zahtevala od njega takojimeno generalije, kdo da je, odkod,

koliko star, kakšne vere in stanu, da določi njegovo osebno identiteto. Vse to pa je vzel obešenec s seboj na drugi svet, ker ni maral priti tja kar tako brez vsakega izkazila. Zato so pa morale izpovedati o njem priče po svoji najboljši vesti, kar so vedele in znale in ker je ubožstvo podobno ubožstvu in smrti smrti, so ljudje izpričali in je komisija proglasila za mrtvega nekega živega človeka in dobila policijsko dovoljenje, da ga sme takoj pokopati. To se je tudi zgodilo, toda čez par ur je živi mrtič potom svoje varnostne oblasti že protestiral proti pokopu in morali so ga znova odkopati. Ko so ga pokopali v drugo, so to storili brez vsakih generalij in so rajši zapisali v zapisnik, da ne morejo določiti njegove identitete. Tako se je rešen človek dvakrat obesil in bil dvakrat pokopan.

— Zares slučaj svoje vrste. Spavaj vsaj sedaj v miru, neznan vojak, ki si tako srčno, a žalostno dokončal vojsko življenja!

Lovski ples v Ajdovščini. Pred tedni so priredili tu ajdovski in šturski lovci krasen plesni večer v gledališki dvorani, ki je nudil udeležnikom za nekaj ur lepo iluzijo pravega gozdnega veselja in rojenja. Imel pa je tudi svoj političen pomen, ker se ga je udeležil sam goriški podprefekt komendant Nicolotti, za katerega je bil prirejen poseben šotor. Bil je lepo sprejet, s posebnim nagovorom zastopnika lovcev in gospodina Bajčeva mu je v imenu Slovencev poklonila šopek cvetlic. Gospod podprefekt je občudoval divni gozd in njegove lepe prebivalce: tam urno vervečo, tu pisano žolno, izza grmovja zvito lisico in nad vrhovi dreves prečeto kanjo, predvsem pa lahkonoge srnice, ki so brezskrbno skakale in se vrtele v sredi po zvokih sežanske godbe. V glasnem razgovoru z zastopnikom lovcev je gospod podprefekt pohvalil naše ljudstvo, da je dobro in inteligentno, toda — zavajajo da je njegovi voditelji.

Gospod komendant, zelo žal nam je, da prihajate med nas s takimi predsodki, ki pristojajo kvečjemu kakemu uradniku «Nove dobe», ne pa objektivnemu funkcionarju javne uprave. Koliko višjo politično moralo ima ona slovenska gospodinja, ki vam je brez predsodkov izročila šopek cvetlic! Slišali smo Vaše besede in jih razumeli. Voditelji, ki zavajajo ljudstvo, niso le Dr. Wilfan in naši poslanci, ampak tudi naše slovensko razumnstvo, katero se pod Vašo upravo ne more ganiti, ker mu prepovedujete društveno delovanje. Ti pa, dobro in inteligentno slovensko ljudstvo, vedi, da te tvoji voditelji ne zavajajo, ampak sami trpijo preganjanje radi tebe. — Če jim le ostaneš zvesto. Tisti lovci pa, ki zlasti sedaj ob volitvah iščejo tebe in zasramujejo tvoje voditelje, vedi da so — koristolovci.

Književnost in umetnost

Josip Ribičič: Kokotji rod. Mladim in starim v pouk in zabavo. Gorica 1924. Izdala in založila Narodna knjigarna. Str. 74. Cena L. 2.80, po pošti L. 3.20.

To lično malo knjižico je spisal znani pisatelj mladinskih iger in urednik «Novega roda», naš tržaški rojak Josip Ribičič. Knjižica obsega pet novelic: Nadloga, Umetnik, Gospa Krasnokrila, Kikeriki in Kikeriki, Izkušnja-vec, Izgubljeni dom, Kokot. Vse te novelice, ki jih odlikuje lep, gladko tekoči jezik, so zasoljene z jedko satiro, njih vsebina pa se odigrava v kokotjem življenju.

Navidezno v kokotjem življenju, zakaj takoj po prvih straneh bo bralec spoznal, da je ta kokotji rod pravzaprav človeški rod in da so boji in vse smešnotragične strani Kukurikežev in Kikerikežev, naši boji in naši grehi, ki niso ušli pisateljevemu očesu in biču. Jedka satira daje knjižici vrednost, da jo bo tudi odrasli s pridom bral, radi pestre vsebine pa jo bode tudi mladina pridno jemala

v roke. Knjiža je na prodaj po vseh knjigarnah. Toplo jo priporočamo.

DAROV

V znak sožalja dr. Jos. Wilfanu uredniki «Edinosti» in «Novice» L. 100 za «Dij. Matico».

Mesto cvetja na grob Janke Wilfanove, daruje osebo pisarne dr. Wilfana znesek L. 65 za Dijško matiko. Denar hrani upravnštvo.

V znak sožalja dr. Jos. Wilfanu valed prazgodnje smrti njegove nadpolne hčerke Janke darujejo za «Sol. društvo»: Nica St. L. 25, Ivan Bander L. 10, dr. Abram in soproga L. 50, dr. Povh L. 10, Lovrenčič Steim L. 10, Podbršček L. 10, Jos. Velušček L. 5, dr. Agneletto Josip L. 25, dr. Joahim Ražem L. 15, Jos. Puhalič L. 20, Grgič Karel L. 10, Vigor Domicelj L. 5, Fran Kovačič in soproga L. 50, Jos. Ulčakar L. 25, Babič Gregor L. 10, Ajdišek L. 5, Pertot Andr. L. 5, Slavec Zorko L. 5, dr. Iv. Mar. Čok L. 20, dr. Giorgio Vesel L. 20, Babuder L. 5, družina Zadnik L. 20, družina Svetko Martelanc L. 20.

Veseli Postojinci darujejo na izletu v Slavino L. 105 «Sol. društvu».

Gosp. Ivan Flago daruje volilo pok. staršev v znesku L. 18 «Sol. društvu».

Srčna hvala vsem!

Ker se je sprla, ne po svoji krivdi, ampak po krivdi gospice A. S. in ker je pustila pedantnost v njem hiši, daruje Anica Godina iz Šklednja L. 5 za «Sol. društvo».

BOG PLACAJ VSEM, KI DAJO DAR MLADINI, DOMU NA ALTAR!

Borzna poročila.

Valuta na tržaškem trgu.

ogrsko krone	0.03	0.04
avstrijske krone	0.0225	0.0335
čehoslovaške krone	67.40	67.80
dinarji	38.35	38.70
teji	11.75	12.50
marke	—	—
dolarji	23.10	23.25
francoski franki	123.—	124.50
švicarski franki	400.—	404.—
angleški funti papirnat	99.00	99.90

Milo prevladne gospodinje.

Zastopniki: Frateili Finzi, Trst

Via Emo Tarabochia 5.

Tovarna: Fiume, I. Levi & Co

AMP Affineria Metalli Preziosi
družba z om. j.
Trst - Via Artisti 9 - Trst
Kupuje zlato, srebro, platin v vsaki obliki in srebrni denar. — Prodaja dragocene kovine izdelane in v kosih in kemične sestavine. — Glajenje, ploščenje in nitkanje. — Kemična delavnica za vsakovrstno preizkušanje. (29)

Pohišstvo
po cenah brez konkurence
Obiščite veliko skladišče
Via Udine štev. 25.
Pošiljave na deželo z jamstvom gotovogadoboda.

STAVBENO PODJETJE
IVAN MARTELANC & DR.
Burkovijske pri Trstu št. 62 - Tel. 17-13
izvršuje vsake vrste stavb, male in velike, šole, cerkve, občinska poslopja, ceste, vodovode, mostove, betonska in železobetonska kakor tudi pomorska dela. — Preurejuje stara poslopja ter izdeluje projekte in račune po najnižjih cenah. (201)

PETE
PODPLATI
PALMA
iz pristinoga kaučuka.
„PALMA“ Trst, Via Coroneo 9.

BANCA ADRIATICA
Ustanovljena leta 1905.
Dejniška glavnica Lit. 15.000.000— popolnoma vplačana.
Glavni sedež: Trst, Via S. Nicolò 9 (Lastna palača). Podružnici: ABBAZIA, ZARA.
Olajšuje vsako trgovsko operacijo z Jugoslavijo in z vzhodnimi deželami
Daje subvencije na blago, efekte in vrednosti
Otvorja akreditiva za nakup blaga. — Inkasi efektov in računov. Informacije. — Kupuje in prodaja dinarje in druge valute. Jamstvena pisma in druge operacije po najugodnejših pogojih.
Sprejema vloge v lirah na hranilne knjižice in jih obračunuje po 4%, letno netto, a vloge na tekoči račun po 4% i. vezane vloge proti odpovedi obrestuje najbolje po dogovoru.
Sprejema vloge v dinarjih ter jih obrestuje najbolje po dogovoru.
Izvršuje nakazila v lirah in dinarjih za Jugoslavijo

SOCIETÀ BLOCCHISTI MILANESI

Trst, Corso Vitt. Em. III 25, vogal Piazza S. Caterina

Vsled sporazuma s sodnimi izvedenci in vsled ukaza, da se mora prodati v malo dneh močna partija

SVILENIN, BLAGA, PLATNA

i. t. d. i. t. d.

bo prodajala naša tvrdka po tako neverjetnih cenah, da se ne bo nudila kupovalcem nikdar več taka prilika.

Porabite to priložnost!

Porabite to priložnost!